

Մրեն», բայց արձանագրութեան մէջ յիշուում է և նախկինը՝ աւետարանի նուիրաբերութիւնը: Եթէ լինէր մի այլ աւետարան, կը շեշտուէր այդ մասին որ և է կերպով, քանի որ նուիրաբերող և ստացող անձնաւորութիւնները նոյն են, ինչպէս և նոյն է տեղական իշխանը «պարոն Գրիգոր», որ յիշատակուած էր աւետարանի մէջ, միայն առանց հօրը՝ Դաւիթ Շոթրուկանցի, որ այդ ժամանակ վախճանուած էր, հաւանօրէն:

Է.

Տարաբազաբար ն. Ջուզայի աւետարանի մանրանկարները լուսանկարներն ամբողջութեամբ ձեռքի տակ չունինք այժմ, որ անհրաժեշտ էր Իգնատիոսի՝ յատկապէս պատկերազարկան արուեստի մասին լրիւ գաղափար կազմելու. յոյս ունինք այդ պահասը լրացնել մի այլ առթիւ. բայց ունինք ստացողներին՝ Բանաւորի և Աղատիկնոջ պատկերները Մարկոսի հետ մի տախտակով, գունազարդ արտանկարուած հանգուցեալ տաղանդաւոր նկարիչ Վարդգէս Սուրէնիանցի ձեռքով, որ պատի հրատարակենք մեր մանրանկարչական քարտէզի մէջ. ներկայ լուսանկարն էլ հանուած է այդ արտանկարութիւնից (պատ. 11)⁽¹⁾:

Այս մի խմբանկարն իսկ բաւական է ցոյց տալ, որ յանձին Իգնատիոսի ունինք մի կարող մանրանկարիչ Հռոմոսի և Անիի շրջանից, որ պէտք է իւր արժանաւոր տեղը գրաւէ արևելեան Հայաստանի մանրանկարչութեան պատմութեան մէջ. առաւել արժէքաւոր է այս մանրանկարը, որ շարժունական չէ, այլ բնորոշ և անհատական պատկերաւորում ստացողների՝ իրենց հագուստով և զարդ ու զարդարանքով: Նոյն իսկ աւետարանչի դիմադներին և արտայայտութեան մէջ սովորականից դուրս արևելեան գրոշմ և ըմբռնում կայ, որ նշան է Իգնատիոսի գիտողական և ստեղծագործական ունակութեան:

Պատկերի վերևի մասում նստած է Մարկոս (նկ. 11) աւետարանիչը, որ ծընկանը դրել է մագաղաթի թերթը և գրում

է. «սկիզբն ալւետ»: Յետևի ֆոնը մի շէնք է, առաջամասը եռանկիւնի ճակատով, դռնով և լուսամուտով. դռնից կախուած և գէպի լուսամուտը ձգուած վարագոյրը ներքին տեսարանն է մասնանշուում: Աւետարանիչը նստած է բոլորակ, ցած թիկունքով աթոռի և երկար բարձի վերայ. ոտքերի տակ պատուանդան իբրև մաս աթոռի: Առաջին գրուած է սեղան, կեղրոնոււմ ձողի վերայ հաստատուած զըրակալով, վերան բաց գիրք զրած, որ օրինակն է: Երկու տեսարանը բաժանող գերանի վերայ գրուած է բոլորգրով. «Ղկարագեան և զ. . . կանն ստացող աւետարանիս յիշեսջիք», որ յետին գրութիւն է: Աւետարանիչը լայն թեկերով տունիկայ է հագել, ձախ ուսի վերայից մոխրագոյն սոպայ ձգելով. գլուխը թեքել է գէպի ձախ. երեսը ծածկուած բոլորակ և կարճ սև մօրուքով. կարուած են և սև նաև զլիսի մազերը, աչքերը մտազբաղ արտայայտութեամբ և գէմքն արևելեան գրոշմով: Տողայի փէշով բռնել է մագաղաթի թերթը, ուր գրում է իւր աւետարանը. աջ ձեռքին զրիչ, երեք մատով բռնած, չորրորդը՝ մատանու մատը ծալած, իսկ ճրկոյթը թերթի վերայ՝ պահելու համար:

Ներքեի մասում ստացող ամուսիններին՝ Բանաւորի և Աղատիկնոջ պատկերներն են, երկուսն էլ չոքած, ձեռքերը աղօթաւորի ձևով մեկնած գէպի իրենց նուիրաբերած աւետարանը, որ բազմեցրած է բարձր գրակալի վերայ, հաստատուած բոլորակ քառաստիճան պատուանդանի և ձողի վերայ: Աւետարանը կազմած է, երեսին խաչ, թեկերը գնդակներով վերջացած: Աջ կողմից չոքել է այրը, ուսերին վերնազգեստ ձգած, նեղ և կախ թեկերով. վերնազգեստն ունի մօրթուց օձիք յետևի կողմից: Վերնազգեստի երեսը ծածկուած է խաչաձև կարմիր զարդերով, որ կպած են իրար և ուղղահայեաց հորիզոնական ուղղութեամբ: Վերնազգեստի տակից հագել է առաջը բաց «չուխայ» և ապա կոպայ, կտորով զօտեորած. երկու զգեստներն էլ ծաղկաւոր են: Պարանոցի մօտ երևում է սպիտակ շագկի օձիքը: Գլխարկը բոլորաձև է, եղերքը աղնիւ մօրթուց, իսկ արտաքին երեսը ծաղկաւոր կտորով ծածկուած: Գլխի մազերը կարճ

(1) Սոյն խմբանկարը հրատարակել է Հացունին իւր Հայ Տարագին նուիրուած աշխատութեան մէջ: